

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เล่มที่ ๑๐

บทบรรณาธิการ

คำถาม การขยายกำหนดเวลาได้ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๘๖๐/๒๕๖๓

การขยายกำหนดเวลาได้แม้ ป.พ.พ. มาตรา ๔๙๖ วรรคสอง จะมีได้บังคับให้ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แต่การขยายกำหนดเวลาได้อย่างน้อยต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้รับได้ จึงจะบังคับกันได้ แต่โจทก์ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ผู้รับได้มาแสดงจึงไม่มีผลผูกพันจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ตามบทบัญญัติดังกล่าว โจทก์ไม่อาจกล่าวอ้างว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ตกลงขยายกำหนดเวลาได้เพื่อฟ้องบังคับให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ รับผิดที่ดินพิพาทจากโจทก์ได้ ฉะนั้น เมื่อโจทก์ไม่ได้ที่ดินพิพาทภายในกำหนด ที่ดินพิพาทย่อมตกเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ โดยเด็ดขาดตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๙๑ จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงมีสิทธิจดทะเบียนโอนขายที่ดินพิพาทแก่จำเลยที่ ๓ ได้ โจทก์ไม่มีสิทธิขอให้เพิกถอนนิติกรรมการโอนขายที่ดินพิพาทระหว่างจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ กับจำเลยที่ ๓

คำถาม แคนเชียร์เช็คระบุชื่อผู้รับเงิน มีการขีดคร่อมพร้อมกับมีข้อความว่า "A/C Payee Only" ในช่องขีดคร่อม ธนาคารนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีเงินฝากของลูกค้าที่เปิดไว้กับธนาคารซึ่งมิใช่ผู้รับเงินตามแคนเชียร์เช็ค ธนาคารผู้เรียกเก็บเงินจะต้องรับผิดชอบผู้เป็นเจ้าของแท้จริงแห่งเช็คหรือไม่

ผู้ซื้อแคนเชียร์เช็คจากธนาคารผู้ออกเช็คมีอำนาจฟ้องธนาคารผู้เรียกเก็บเงินตามเช็คให้รับผิดชอบเงินตามแคนเชียร์เช็ค หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๙๕๑/๒๕๖๒

แคนเชียร์เช็คพิพาทระบุชื่อโจทก์ที่ ๑ เป็นผู้รับเงิน แม้ไม่ได้ขีดคร่อมคำว่า "หรือตามคำสั่ง" แต่ได้มีการขีดคร่อมพร้อมกับมีข้อความว่า "A/C Payee Only" ในช่องขีดคร่อม อันมีความหมายว่าห้ามเปลี่ยนมือและต้องจ่ายเงินเข้าบัญชีเงินฝากของโจทก์ที่ ๑ ที่มีแก่ธนาคารเท่านั้น โจทก์ที่ ๑

จึงเป็นผู้ทรงเช็คพิพาท แม้ในช่วงแรกของการเรียกร้องกันโจทก์ที่ ๑ จะปฏิเสธไม่รับรู้การทำ
ประกันชีวิตให้แก่โจทก์ที่ ๒ ถึงที่ ๗ แต่ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา
๗๐/๑ บัญญัติให้บริษัทประกันชีวิตต้องร่วมรับผิดชอบกับตัวแทนประกันชีวิตต่อความเสียหายที่ตัวแทน
ประกันชีวิตนั้นได้ก่อขึ้นจากการกระทำการเป็นตัวแทนประกันชีวิตของบริษัท โจทก์ที่ ๑ จึงเป็น
ผู้ทรงแคชเชียร์เช็คพิพาทโดยชอบด้วยกฎหมายมีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสาม

โจทก์ที่ ๒ ถึงที่ ๗ เป็นผู้ซื้อแคชเชียร์เช็คจากธนาคารผู้ออกเช็คมิได้เป็นผู้ทรง
แคชเชียร์เช็คพิพาท จึงมิใช่เจ้าของอันแท้จริงแห่งเช็คนั้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ มาตรา ๑๐๐๐ ที่จะมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ ให้รับผิดชอบใช้เงินตามแคชเชียร์เช็คพิพาท

โจทก์ที่ ๑ เป็นผู้ทรงแคชเชียร์เช็คพิพาทขีดคร่อมพร้อมทั้งมีข้อความว่า "A/C Payee
Only" ในช่องขีดคร่อมซึ่งมีความหมายทำนองเดียวกับ "เปลี่ยนมือไม่ได้" หรือ "ห้ามเปลี่ยนมือ"
ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๙๕ การที่จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้มีวิชาชีพ
ประกอบการธนาคารเรียกเก็บเงินตามแคชเชียร์เช็คพิพาทไปเข้าบัญชีของจำเลยที่ ๓ ทั้งที่
ต้องนำเงินตามแคชเชียร์เช็คพิพาทเข้าบัญชีของโจทก์ที่ ๑ เท่านั้น ต้องถือว่าจำเลยที่ ๑
กระทำการโดยประมาทเลินเล่อ เป็นกระทำละเมิดต่อโจทก์

โจทก์ที่ ๑ เป็นผู้ทรงเช็คพิพาทขีดคร่อมและมีข้อความว่า "A/C Payee Only" มีความหมาย
ทำนองเดียวกับ "เปลี่ยนมือไม่ได้" หรือ "ห้ามเปลี่ยนมือ" และมีอำนาจฟ้องธนาคารจำเลยที่ ๑
ที่ต้องนำเช็คพิพาทเข้าบัญชีของโจทก์ที่ ๑ เท่านั้น แต่นำเข้าบัญชีของจำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นการ
ละเมิดต่อโจทก์ที่ ๑ จำเลยที่ ๑ ต้องชดเชยค่าเสียหายให้โจทก์ที่ ๑ และต้องถือว่าวันที่จำเลยที่ ๑
สามารถเรียกเก็บเงินและนำเงินเข้าบัญชีของจำเลยที่ ๓ เป็นเวลาที่มีการกระทำละเมิดต่อโจทก์
ที่ ๑ ที่โจทก์ที่ ๑ มีสิทธิเริ่มคิดดอกเบี้ยเป็นต้นไป

คำถาม ผู้รับโอนเช็คจำต้องมิตัดสัมพันธ์กับผู้ส่งจ่ายเช็คหรือไม่

ผู้ส่งจ่ายเช็คจะยกข้อต่อสู้ที่มีต่อผู้ทรงคนก่อนว่าการส่งจ่ายเช็คมีเงื่อนไขว่าเมื่อผู้ส่งจ่าย
ได้รับโอนกรรมสิทธิ์โครงการแล้ว เช็คจึงจะเรียกเก็บเงินได้ เมื่อผู้ทรงคนก่อนผิดสัญญาซื้อขาย
ตนชอบที่จะระงับการจ่ายเงินตามเช็คได้มาเป็นข้อต่อสู้ผู้ทรงคนปัจจุบันได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๐๑๖/๒๕๖๐

จำเลยทั้งสามให้การยอมรับว่าได้ลงลายมือชื่อในเช็คพิพาทแล้ว แต่อ้างว่าเช็คพิพาท
ไม่มีมูลหนี้จึงไม่ต้องรับผิดชอบชำระเงินตามเช็คตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๐๐
วรรคหนึ่ง ภาระการพิสูจน์ย่อมตกแก่ฝ่ายจำเลย

จำเลยที่ ๑ ประสงค์จะซื้อห้องชุดคืนจากโจทก์ในราคาทุน กล่าวคือ โจทก์ได้ชำระมัดจำในการซื้อห้องชุดจากบริษัท ส. ไปเท่าใด จำเลยที่ ๑ จะส่งจ่ายเช็คเงินสดเพื่อให้บริษัท ส. นำไปชำระคืนให้แก่โจทก์เป็นจำนวนเท่ากัน เช่นนี้ การที่บริษัท ส. นำเช็คของจำเลยที่ ๑ ไปชำระหนี้คืนให้แก่โจทก์ย่อมเป็นไปตามความประสงค์ของจำเลยที่ ๑ และเป็นความยินยอมของจำเลยที่ ๑ ที่ให้บริษัท ส. ใช้เช็คของจำเลยที่ ๑ ไปชำระหนี้ให้แก่โจทก์ หาใช่เช็คพิพาทไม่มีมูลหนี้ไม่ การที่โจทก์ครอบครองเช็คฉบับเดิมแล้วเปลี่ยนเป็นเช็คพิพาท ก็ยังเป็นการครอบครองเช็คดังกล่าวไว้โดยสุจริต จึงเป็นผู้ทรงโดยชอบด้วยกฎหมายมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้ส่งจ่ายและจำเลยที่ ๓ ในฐานะผู้ส่งจ่ายหลังเช็คพิพาทผู้ถือซึ่งเป็นเพียงประกัน (อาวัล) ผู้ส่งจ่ายย่อมต้องผูกพันเป็นอย่างเดียวกันกับจำเลยที่ ๑ ซึ่งตนประกันตามเช็คพิพาทแก่โจทก์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๒๑, ๙๔๐ วรรคหนึ่งประกอบด้วยมาตรา ๙๔๙ ให้รับผิดชอบตามเช็คได้ แม้จะมีบันทึกข้อตกลงยอมความเรื่องการประนีประนอมยอมความระหว่างผู้จองซื้อห้องชุดกับบริษัท ส. ซึ่งทำให้โจทก์มีสิทธิเลือกเอาว่าจะใช้สิทธิเรียกร้องเอาจากบริษัท ส. หรือเรียกร้องเอาจากจำเลยที่ ๑ ผู้ส่งจ่ายเช็คทางใดทางหนึ่งก็ได้ หาได้ห้ามโจทก์ใช้สิทธิเรียกร้องเอาจากจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ส่งจ่ายเช็คไม่

เช็คเป็นตราสารที่สามารถโอนเปลี่ยนมือกันได้ เช็คพิพาทเป็นเช็คผู้ถือยอมสามารถโอนเปลี่ยนมือได้ด้วยการส่งมอบให้แก่กันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๑๔ ประกอบด้วยมาตรา ๙๔๙ โจทก์ซึ่งเป็นผู้รับโอนเช็คหาจำต้องมีนิติสัมพันธ์กับจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ส่งจ่ายไม่ แม้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ อ้างว่าการจ่ายเงินมีเงื่อนไขว่าเมื่อจำเลยที่ ๑ ได้รับโอนกรรมสิทธิ์โครงการจากบริษัท ส. แล้ว เช็คจึงจะเรียกเก็บเงินได้ เมื่อบริษัท ส. ผิดสัญญาซื้อขายโครงการกับจำเลยที่ ๑ เพราะไม่โอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของโครงการให้แก่จำเลยที่ ๑ ฝ่ายจำเลยชอบที่จะระงับการจ่ายเงินตามเช็คพิพาทนั้น เป็นเพียงความเกี่ยวพันกันเฉพาะบุคคลระหว่างจำเลยที่ ๑ กับบริษัท ส. เท่านั้น จำเลยที่ ๑ ไม่อาจยกขึ้นต่อสู้โจทก์ซึ่งเป็นผู้ทรงคนปัจจุบันตามมาตรา ๙๑๖ ประกอบด้วยมาตรา ๙๔๙

คำถาม ทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนสลบไป แล้วนำร่างไปไว้บนรถบรรทุกไปจอดทิ้งไว้ แต่เนื่องจากผู้ถูกทำร้ายฟื้นขึ้นจึงใช้เชือกรัดคอจนถึงแก่ความตาย ณ สถานที่นั้น โดยไม่มีการเคลื่อนผู้ตายไปที่ใดอีก จะมีความผิดฐานร่วมกันเคลื่อนย้ายศพ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๙๒/๒๕๖๐ จำเลยที่ ๓ มีเจตนาร่วมทำร้ายผู้ตายโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตั้งแต่แรกที่จำเลยที่ ๒ ได้ขอให้จำเลยที่ ๓ ช่วยเหลือก่อนเกิดเหตุแล้ว จำเลยที่ ๓ มีความผิดเพียงฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนซึ่งเป็นความผิดลักษณะหนึ่งในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๖ อันเป็นความผิดอย่างหนึ่งที่เป็นความผิดได้ในตัวเองในหลายอย่างที่รวมอยู่ในความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตามฟ้องและมีอัตราโทษน้อยกว่า ศาลยอมลงโทษในความผิดตามที่พิจารณาได้ความได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ บรรดห้าย

จำเลยที่ ๒ ใช้เชือกรัดคอผู้ตายจนถึงแก่ความตาย ณ สถานที่ที่จำเลยที่ ๒ นำรถยนต์กระบะมาจอดทิ้งไว้ เนื่องจากผู้ตายฟื้นขึ้นยังไม่ตาย จากนั้นก็ไม่มีกรเคลื่อนผู้ตายไปที่ใดอีก แสดงว่าระหว่างที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ยกผู้ตายมาไว้ในรถยนต์กระบะจนถึงเวลาที่จำเลยที่ ๒ ขับรถยนต์กระบะไปจอดทิ้งไว้ที่อื่นก่อนที่จำเลยที่ ๒ จะฆ่าผู้ตายที่นั่น ผู้ตายยังมีชีวิตอยู่ การเคลื่อนย้ายผู้ตายไปสถานที่ดังกล่าวไม่ใช่เป็นการเคลื่อนย้ายศพ ตามฟ้องการกระทำของจำเลยที่ ๒ ที่ ๓ ไม่เป็นความผิดฐานร่วมกันเคลื่อนย้ายศพเพื่อปิดบังการเกิดการตายหรือเหตุแห่งการตายกับฐานเคลื่อนย้ายศพ โดยไม่มีเหตุอันสมควรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙๙ และมาตรา ๓๓๖/๓ ประกอบมาตรา ๘๓

ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกาได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา ๒๙๖ และให้ใช้อัตราโทษใหม่แทน เมื่อโทษจำคุกตามกฎหมายเดิมและกฎหมายที่แก้ไขใหม่มีระวางโทษจำคุกเท่ากัน ส่วนโทษปรับตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่มีระวางโทษปรับสูงกว่าโทษปรับตามกฎหมายเดิม กฎหมายที่แก้ไขใหม่ไม่เป็นคุณแก่จำเลยที่ ๓ ต้องใช้กฎหมายเดิมซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ขณะกระทำความผิดบังคับแก่จำเลยที่ ๓

นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์
บรรณาธิการ